

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

Insolvensförfaranden, som i Spanien kallas för *concurso de acreedores* ("borgenärssammanträden"), används i både civil- och handelsrättsliga mål, oavsett om parterna är juridiska eller fysiska personer. Genom lag 25/2015 av den 28 juli 2015 infördes särskilda bestämmelser om insolvensförfaranden där gäldenären är en fysisk person, framför allt för att gäldenären ska kunna befrias från skulder som inte likvideras under förfarandet.

Alla gäldenärer kan förklaras insolventa, oavsett om de är fysiska personer (inbegripet minderåriga eller personer utan rättskapacitet) eller juridiska personer, företagare eller konsumenter. Lagen innehåller dock vissa bestämmelser som särskilt avser vissa typer av gäldenärer, framför allt rörelseidkande bolag och konsumenter.

Juridiska personer kan förklaras insolventa, även om de håller på att avvecklas. Det är irrelevant huruvida de utgör en del av en koncern, eftersom ett eller flera av de företag som ingår i koncernen kan förklaras insolventa men inte koncernen i sig.

Insolvensförfaranden kan inledas med anledning av ett arv, förutsatt att arvet inte har godtagits utan förbehåll.

De myndigheter som ingår i statens territoriella indelning, offentliga organ och andra offentligrättsliga organ kan inte förklaras insolventa.

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?

2.1 Förutsättningar för inledande av insolvensförfaranden

Vissa subjektiva och objektiva rekvisit måste uppfyllas för att ett insolvensförfarande ska kunna inledas enligt lag.

A) Subjektivt rekvisit: Alla gäldenärer kan förklaras insolventa, oavsett om de är fysiska eller juridiska personer, företagare eller konsumenter. Lagen innehåller dock några särskilda bestämmelser för vissa typer av gäldenärer, framför allt rörelseidkande bolag och konsumenter.

De myndigheter som ingår i statens territoriella indelning, offentliga organ och andra offentligrättsliga organ kan inte förklaras insolventa.

B) Objektivt rekvisit: Det faktum att gäldenären är insolvent, i det avseendet att han eller hon är oförmögen att betala sina skulder på regelbunden basis.

2.2 Parter som kan ansöka om insolvensförfaranden

Kraven varierar beroende på om ansökan om insolvensförfaranden inges av gäldenären eller av borgenärerna.

Om gäldenären ansöker om insolvensförfaranden (frivilliga förfaranden) måste han eller hon styrka för domstolen att han eller hon för närvarande är insolvent eller att en sådan situation är nära förestående, vilket innebär att gäldenären inte kan betala sina skulder på regelbunden basis. Om gäldenären för närvarande är insolvent måste han eller hon begära insolvensförfaranden inom två månader från det att han eller hon blev medveten om eller borde ha varit medveten om sin insolvens.

Enligt lag får dock gäldenären, inom dessa två månader, underrätta domstolen om att han eller hon är i färd med att förhandla fram ett avtal med borgenärerna för att refinansiera skulden. I ett sådant fall stoppas tidsfristen tillfälligt under förhandlingarna, och borgenärerna får inte inleda separata verkställighetsförfaranden avseende de tillgångar som gäldenären behöver för sin verksamhet under tre månaders tid. Om gäldenärerna inte når någon överenskommelse med borgenärerna efter denna period måste de ansöka om att ett insolvensförfarande inleds inom en månad.

Gäldenärerna måste tillsammans med ansökan inge vissa handlingar, till exempel en verksamhetsrapport, en tillgångsförteckning, en borgenärsförteckning med uppgift om kreditgarantier, en lista över anställda och sina räkenskaper, om de är skyldiga att bevara sådana.

Gäldenärer kan vara fysiska eller juridiska personer och måste ansöka om ett insolvensförfarande när de är insolventa, det vill säga att de är oförmögna att betala sina skulder på regelbunden basis. Om insolvens är nära förestående (situationen föreligger inte än men kan förutses) har gäldenärerna rätt att ansöka om ett insolvensbeslut.

Ansökan till handelsdomstolen (*juzgado de lo mercantil*) måste inges i överensstämmelse med vissa tvingande krav i artikel 6.2 i insolvenslagen (*Ley Concursal*): en rapport om gäldenärens ekonomiska och rättsliga historik; en uppgift om huruvida gäldenären är involverad i en ekonomisk verksamhet; uppgift om gäldenärens (om det rör sig om en juridisk person) aktieägare, förvaltare eller likvidatorer och lagstadgade revisor; en förteckning över tillgångar och rättigheter, med tillhörande styrkande uppgifter; en förteckning över borgenärer med uppgift om deras adress samt fordringarnas belopp och förfallodag och befintliga garantier; en lista över anställda, i tillämpliga fall; räkenskaper, om gäldenären måste föra bok; uppgifter om huruvida gäldenären ingår i en koncern och, om så är fallet, koncernens koncernredovisning.

Gäldenärerna är skyldiga att samarbeta med den domare som ansvarar för insolvensförfarandena och med förvaltarna, inte bara indirekt genom att följa kraven utan även direkt genom att informera om allt som är av vikt. Detta innebär även att gäldenärerna är skyldiga att infinna sig (vid domstol och hos förvaltarna) i samarbets- och informationssyfte. Dessa skyldigheter berör gäldenärer som är fysiska personer och juridiska personers rättsliga eller faktiska direktörer, oavsett om de har denna befattning nu eller har innehaft den de två senaste åren. Bristande efterlevnad av denna skyldighet innebär att avsiktlig försummelse eller grov oaktsamhet konstateras föreliggande och insolvensen anses vara självförfädd (skuld föreligger i och med godkännande av ett menligt upplägg eller inledande av likvidationsförfaranden).

Gäldenären kan förklaras ansvarig för insolvensen och straffas därefter. Ett av syftena med insolvensförfaranden är att undersöka orsakerna till insolvensen och framför allt om huruvida de åtgärder som vidtagits av gäldenären, eller andra personer med direkt eller indirekt koppling till honom eller henne, har bidragit till att orsaka eller förvärra insolvensen. Dessutom ska de motsvarande skulderna preciseras utifrån den påföljdstabell som anges i artikel 172 och 172a i insolvenslagen.

2.3 Inledande av förfaranden och den tidpunkt då förfarandenas verkningar uppstår

Domaren måste granska de handlingar som inges, och om insolvens eller nära förestående insolvens konstateras föreliggande måste han eller hon förklara gäldenären insolvent samma dag då ansökan inges eller påföljande dag. Om ofullständiga handlingar har ingetts kan domaren bevilja ytterligare en period om fem dagar för komplettering av dessa.

Samtliga borgenärer kan också ansöka om insolvensförfaranden, som i sådana fall blir obligatoriska förfaranden (*concurso necesario*). Borgenärer som ansöker om ett insolvensbeslut måste styrka gäldenärens faktiska insolvens och inge ett bevis på ett verkställighetsbeslut gentemot gäldenären där det framgår att tillräckliga medel inte har erhållits för att driva in skulden. I annat fall måste de styrka vissa fakta som föranleder presumtion av insolvens, till exempel följande: att gäldenären har slutat betala sina skulder i allmänhet, att det pågår en omfattande utmätning av gäldenärens tillgångar, att tillgångar plötsligt har undanhållits eller likviderats eller att vissa skulder inte har betalats (skatter, sociala avgifter eller arbetstagares fordringar).

Om en borgenär ansöker om insolvensförfarande kallas gäldenären, som då får bestrida insolvensbeslutet. I sådana fall kallar domaren till en förhandling där parterna kan lägga fram bevisning med vissa undantag, och domaren måste avgöra huruvida gäldenären faktiskt är insolvent och utfärda ett insolvensbeslut, där så är lämpligt. Förfarandena inleds också om gäldenären godtar insolvensbeslutet eller om gäldenären inte bestrider det eller inte infinner sig vid förhandlingen.

Gäldenärer som är fysiska personer och som befinner sig i faktisk eller nära förestående insolvens, med uppskattade skulder på högst fem miljoner euro, kan ansöka om ett förfarande för att nå *förlikning utanför domstol*. Juridiska personer som uppfyller kraven i artikel 231 i insolvenslagen får också göra detta. Beslutet om inledande av insolvensförfaranden träder i kraft så snart det har utfärdats, även om ett överklagande inges.

2.4 Offentliggörande av insolvensbeslutet

Insolvensbeslutet måste offentliggöras, företrädesvis på elektroniska medier, och ett utdrag från beslutet måste offentliggöras i det officiella kungörelseorganet. Domaren får dock besluta att det ska offentliggöras på fler medier om han eller hon anser att detta är nödvändigt.

2.5 Provisoriska åtgärder

På begäran av den person som ansöker om insolvensförfarande och, i tillämpliga fall, efter att personen har lämnat en säkerhet för att täcka eventuella skulder får domaren, så snart han eller hon har godtagit ansökan, vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att gäldenärens tillgångar inte avyttras, på det sätt som föreskrivs i den allmänna processrätten.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärvas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

3.1 Tillgångar som ingår i insolvensboet

Insolvensboet inkluderar alla tillgångar och rättigheter som gäldenären innehar när insolvensbeslutet fattas eller de "tillgångar som förfarandena omfattar" samt alla de tillgångar som gäldenären erhåller eller som tas tillbaka under förfarandena. Tillgångar som enligt lag är undantagna från kvarstad ingår inte. Borgenärer med förmånsrätt på fartyg eller flygplan får separera dessa tillgångar från insolvensboet genom att vidta de åtgärder som är tillåtna enligt den sektorspecifika lagstiftningen.

Om insolvensförfarandena avser gäldenärer som är fysiska personer och gifta kommer deras separata tillgångar att ingå i de tillgångar som förfarandena omfattar. Om gäldenärerna har giftorättsgemenskap kommer de gemensamma tillgångarna också att ingå, om dessa måste täcka gäldenärens skyldigheter. Insolvensförfaranden innebär inte att gäldenären måste avbryta sin verksamhet, utan han eller hon kan fortsätta driva sitt företag enligt den uppgörelse som nåtts om huruvida gäldenärens befogenheter ska medges eller upphävas. Generellt sett krävs ett godkännande från förvaltarna för att tillgångarna ska få förvaltas eller avyttras om gäldenärens befogenheter övervakas. Vissa allmänna åtgärder kan dock godtas om de ingår i företagets vanliga verksamhet. Tills ackordet har godkänts eller likvidationsförfarandena har inletts kan tillgångarna i princip inte in-tecknas för att finansiera det insolventa företaget utan domarens tillstånd. I följande avsnitt beskrivs de åtgärder som vidtas för att upphäva eller övervaka gäldenärens befogenheter.

Hälften av finansieringen med nya kapitaltillskott inom ramen för en refinansieringsprocess betraktas som en fordran gentemot insolvensboet.

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

4.1 Gäldenärens befogenheter

Utgångspunkten är i princip att det görs åtskillnad mellan frivilliga och obligatoriska förfaranden (artikel 22). I det förstnämnda fallet fortsätter gäldenären att förvalta och avyttra sina tillgångar. Gäldenären står under förvaltarens tillsyn, vilket innebär att förvaltarens godkännande eller samtycke krävs. I obligatoriska förfaranden upphävs gäldenärens befogenheter att förvalta och avyttra sina tillgångar, och förvaltaren träder in i gäldenärens ställe. Syftet med bestämmelsen är inte att straffa gäldenären utan snarare att bevara tillgångarna och säkra förfarandenas utgång.

Ett kriterium som måste uppfyllas är dock att gäldenärens ekonomiska verksamhet ska fortsätta. Artikel 44 innebär i detta avseende att förvaltaren får upprätta en förteckning över verksamhet som, till följd av sitt slag och omfattning, undantas från den nödvändiga kontrollen. Systemet är flexibelt eftersom domaren, genom ett motiverat beslut, får fastställa att befogenheterna ska upphävas vid frivilliga förfaranden. Vid obligatoriska förfaranden får domaren ålägga enbart övervakning, inom ramen för en tillstånds- eller samtyckesåtgärd, och ange vilka risker som han eller hon hoppas att man kan undvika och de fördelar som eventuellt kan uppstå.

På samma sätt kan en ändring göras i ett senare skede av den ursprungliga åtgärden om att begränsa eller utbyta befogenheter, på förvaltarens begäran och även här genom ett motiverat beslut, efter att man har hört gäldenären (ändringen sker inte automatiskt). Ett krav som ska ställas är att ändringen ska offentliggöras på samma sätt som insolvensbeslutet.

Så snart förfarandena har avslutats upphör även begränsningen av befogenheterna. I annat fall förlängs begränsningen tills ackordet har godkänts, och borgenärerna får fastställa åtgärder för att begränsa eller hindra gäldenärens befogenheter. Om insolvensförfarandet avslutas med likvidation medför inledandet av denna fas att gäldenärens befogenheter upphävs.

Insolvenslagen innebär generellt sett att de av gäldenärens tillgångar som insolvensförfarandet omfattar ska förbli oförändrade. I vissa fall får dock en del av tillgångarna säljas under insolvensförfarandet med domarens tillstånd, som inte krävs i vissa fall. Produktionsenheter kan också få säljas under insolvensförfaranden, på det sätt som anges i artikel 146a.

Ett undantag till den allmänna regeln om att gäldenärens verksamhet ska fortsätta är att gäldenärens lokaler kan stängas eller verksamheten avbrytas på förvaltarens begäran och efter samråd med gäldenären och arbetstagarföreträdarna. I de fall där detta medför kollektiv uppsägning, avbrytande eller ändringar av anställningsavtal måste domaren agera i enlighet med särskilda bestämmelser.

I lagen fastställs även särskilda skyldigheter när det gäller gäldenärens räkenskaper, och insolvensförfarandenas verkningar för insolventa juridiska personers ledande organ regleras separat.

4.2 Utnämning av insolvensförvaltare och deras befogenheter

Förvaltaren är en person eller ett organ som har en nödvändig funktion och som bistår domaren och har i uppdrag att sköta insolvensförfarandena. Så snart insolvensförfaranden har inletts begär domaren att fas två i förfarandena ska inledas, vilken omfattar allt som rör utnämningen av förvaltaren, de bestämmelser som han eller hon omfattas av samt hans eller hennes befogenheter och ansvarsområden.

Förvaltaren väljs bland de fysiska och juridiska personer som frivilligt registrerat sig i det offentliga insolvensregistret (*Registro Público Concursal*), i enlighet med lagstadgade villkor. Åtskillnad görs för dessa ändamål mellan små, medelstora och storskaliga insolvensförfaranden. Den första utnämningen utifrån listan sker genom lottdragning och därefter i turordning, bortsett från i storskaliga förfaranden där domaren får utse den förvaltare som han eller hon anser vara mest lämplig, med angivande av skälen till detta och i enlighet med lagstadgade kriterier. Vid insolvensförfaranden avseende kreditinstitut måste domaren utse någon av de förvaltare som föreslagits av fonden för ordnad omstrukturering av banker (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*). Domaren måste utse någon av de förvaltare som föreslagits av den nationella kommissionen för värdepappersmarknaden (*Comisión Nacional del Mercado de Valores*) vid förfaranden avseende institutioner som står under dess tillsyn eller av försäkringsgarantikonsortiet (*Consortio de Compensación de Seguros*) om förfarandena avser försäkringsbolag.

Normalt sett utses endast en förvaltare. Ett undantag är i insolvensförfaranden där det är motiverat av allmänintresset. Insolvensdomaren kan då utse en förvaltare från den offentliga förvaltningen eller från ett offentligtjuridiskt organ som har koppling till eller är ansvarig inför den offentliga förvaltningen i egenskap av andreförvaltare.

I artikel 33 i insolvenslagen ges en utförlig beskrivning av förvaltarnas uppgifter, som klassificeras som processuella uppgifter, uppgifter avseende gäldenären eller hans eller hennes ledande organ, uppgifter avseende arbetsrelaterade frågor, uppgifter avseende borgenärernas rättigheter, rapporterings- och utvärderingsuppgifter, uppgifter avseende avyttring eller likvidering av tillgångar och sekretariatsuppgifter. Förvaltarnas viktigaste uppgift är att lämna in den rapport som anges i artikel 75, till vilken de måste bifoga ett förslag till tillgångsförteckning och borgenärsförteckningen.

Förvaltarnas arvoden fastställs av domaren utifrån en arvodestaxa, vilket anges i kungligt dekret 1860/2004 av den 6 september 2004.

Den utsedde förvaltaren måste godta rollen och kan förkastas eller avskedas av domaren om goda skäl finns. Förvaltarna får även utse delegerade assistenter som ska hjälpa dem i sin tjänsteutövning.

4.3 Insolvensdomaren

Behörigheten att pröva insolvensförfaranden ges enligt de handelsrättsliga bestämmelserna och utgör en särskild gren av domstolarna. Domaren fattar beslut om insolvens och leder förfarandena. I artikel 86b i lag 6/1985 av den 1 juli 1985 om domstolsväsendet (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) finns en förteckning över de befogenheter som domarna i handelsrätten har och framför allt över de problem som kan uppstå vid insolvensförfaranden.

Domaren får begränsa gäldenärens grundläggande rättigheter i insolvensbeslutet eller i ett tidigare skede, som en försiktighetsåtgärd. Sådana begränsningar kan vara följande: a) övervakning av kommunikation som sker per post och telefon, b) en skyldighet att bo i det område som adressen avser, med möjlighet till husarrest, och c) tillträde till och genomsökning av bostaden. Om gäldenären är en fysisk person får dessa åtgärder också vidtas gentemot alla eller vissa av gäldenärens befintliga direktörer eller likvidatorer och gentemot de som har haft denna funktion de två senaste åren.

Genom artikel 8 i insolvenslagen får insolvensdomaren exklusiv och ensam behörighet i en rad frågor som generellt sett omfattar samtliga åtgärder som riktas mot eller som har direkt anknytning till gäldenärens tillgångar. Domaren är också behörig att fatta beslut om kollektivt upphävande av anställningsavtal i fall där arbetsgivaren förklaras insolvent och att pröva ärenden där skadeståndstalan väcks mot det insolventa företags direktörer eller likvidatorer.

När det gäller förhandsavgöranden och enbart med avseende på insolvensprocessen har domaren även befogenhet i administrativa eller sociala frågor som har direkt koppling till insolvensförfarandena.

Insolvenslagen innehåller bestämmelser om internationell och territoriell behörighet samt särskilda bestämmelser om det förfarande som ska följas, vilka har företräde framför de som fastställs i den allmänna processlagstiftningen.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

Så snart insolvensförfaranden har inletts kan ingen kvittning göras mot gäldenärens fordringar eller skulder. Kvittning är dock tillåtet om kraven uppfylls innan insolvensbeslutet fattades, även om beslutet utfärdas i ett senare skede. En allmän beskrivning av dessa krav ges i artikel 1196 i civilagen (*Código Civil*) (fordringarnas ömsesidighet, skuldernas enhetlighet samt fastställda och förfallna skulder).

Insolvensförfaranden med utländsk anknytning omfattas inte av denna bestämmelse, om den lag som är tillämplig på gäldenärens ömsesidiga fordran medger detta vid insolvens.

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

6.1 Påverkan på gäldenärens avtal

I insolvenslagen regleras insolvensförfarandenas verkningar på de avtal som gäldenären ingått med tredje part och som är gällande innan insolvensbeslutet fattas. Det hela avser bilaterala avtal, eftersom ensidiga avtal kommer att avgöra frågan om erkännande av fordringar från tredjepartsborgenärer eller begäran om att deras fordringar ska tas med i de tillgångar som förfarandena omfattar, vilket anges i artikel 61. Avtal som ingås med offentliga myndigheter regleras i särskild förvaltningsrätt.

I artikel 61.2 fastställs den allmänna principen att ett insolvensbeslut i sig inte påverkar gällande avtal med ömsesidiga förpliktelser för gäldenären eller den andra parten. Gäldenärens skyldigheter påförs insolvensboet. Eventuell kompensation till följd av ett upphävande betraktas också som en fordran gentemot insolvensboet.

Genom denna lag får sådana avtal ökad giltighet, och enligt lagen anses alla sådana klausuler vara ogiltiga som innebär att avtalet kan annulleras eller upphävas enbart eftersom en av parterna har förklarats insolvent.

Om det gynnar insolvensförfarandena kan förvaltaren (om det rör sig om upphävande) eller gäldenären (om det rör sig om övervakning) begära att insolvensdomaren upphäver avtalet. I sådana fall måste domaren kalla gäldenären, förvaltaren och den andra parten i avtalet att infinna sig vid domstol. Om de som infinna sig når en överenskommelse kommer domaren att fastställa att avtalet ska upphävas. I annat fall kommer tvisten att behandlas i ett underordnat förfarande, och domaren kommer att besluta om allt som rör återbetalning och kompensation, vilket kommer att påföras insolvensboet och kan vara av mycket stor vikt om beloppet är stort.

6.2 Upphävande till följd av avtalsbrott

Enligt artikel 62 påverkar inte ett insolvensbeslut upphävandet av bilaterala avtal till följd av att någon part överträtt dessa. Upphävandebefogenheten kan också användas vid avtal om återkommande tillhandahållanden om avtalsbrottet ägde rum innan insolvensbeslutet fattades. Om det finns skäl att upphäva avtalet kan dock domaren, med hänsyn tagen till insolvensförfarandena, besluta att avtalet ska fullföljas och att belopp som förfallit till betalning eller betalningar som gäldenären måste göra ska påföras insolvensboet.

En talan om upphävande av avtal måste väckas hos insolvensdomaren, inom ramen för underordnade insolvensförfaranden. Så snart begäran har godkänts (och ett upphävande av avtalet därmed har överenskommit) kommer alla befintliga skulder att upphöra. När det gäller förfallna skulder kommer insolvensförfarandena att omfatta fordringar från borgenärer som har fullgjort sina avtalsförpliktelser, om gäldenären bröt mot avtalet innan insolvensbeslutet fattades. Om avtalsbrottet begicks senare kommer fordringarna från de parter som har fullgjort sina förpliktelser att påföras insolvensboet. Fordringarna kommer att inbegripa eventuellt skadestånd (artikel 62.4).

Artikel 64 i lagen innehåller särskilda bestämmelser om verkningarna för anställningsavtal, och i påföljande artikel regleras verkningarna för avtal avseende personer i arbetsledande befattning.

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

7.1 Förbud mot ny fastställelse

Domare i civil- och arbetsdomstolar får inte godta mål som bör prövas av insolvensdomaren (vilket i grund och botten är sådana som avser gäldenärens tillgångar).

Om ett sådant mål har godtagits av misstag ska alla förfaranden avslutas och eventuella vidtagna åtgärder ogiltigförklaras. Domare i handelsdomstolar måste också avstå från att godta en talan som väcks efter att insolvensförfarandena inletts och fram till att de har slutförts, om talan omfattar fordringar avseende företagsförpliktelser gentemot direktörer på insolventa kapitalassociationer som inte har fullgjort sina skyldigheter om det finns skäl till likvidation.

7.2 Insolvensbeslutets verkningar för verkställighets- och indrivningsförfaranden gentemot gäldenärens tillgångar

Den allmänna regeln är att enskilda domstolsförfaranden eller verkställighetsförfaranden utanför domstol inte får inledas så snart insolvensförfaranden har inletts. Dessutom får inte administrativa förfaranden eller skatteindrivningsförfaranden gentemot gäldenärens tillgångar fortsätta. Om detta förbud inte respekteras kommer talan att ogiltigförklaras. Till denna regel finns två undantag där verkställigheten kan fortsätta trots insolvensbeslutet och fram till godkännandet av likvidationsplanen, nämligen a) i förvaltningsmässiga verkställighetsförfaranden där beslut om kvarstad har fastställts och b) i

arbetsrelaterade verkställighetsförfaranden som inbegriper utmätning av tillgångar som tillhörde gäldenären innan beslutet fattades och förutsatt att de utmäta tillgångarna inte är nödvändiga för gäldenärens fortsatta näringsverksamhet.

När det gäller pågående verkställighetsförfaranden föreskrivs det i artikel 55.2 att pågående mål måste avbrytas samma dag som insolvensbeslutet fattas men att fordringarna får behandlas inom ramen för insolvensförfarandena.

Det finns särskilda bestämmelser om verkställande av säkerhet, vilka anges i nästa avsnitt, eftersom detta handlar om hantering av verkningarna för vissa fordringar.

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

8.1 Verkningar för fastställelsemål som pågår när insolvensbeslutet fattas

Fastställelsemål rörande gäldenären som pågår när insolvensbeslutet fattas kommer att fortsätta tills den slutliga domen har avkunnats. Förfaranden som inletts av juridiska personer som begär skadestånd av sina direktörer, likvidatorer eller revisorer kommer dock att tas med i insolvensförfarandena och fortsätta sin processuella gång.

Skiljedomsförfaranden: skiljeavtal som avser gäldenären blir ogiltiga under insolvensförfarandena (artikel 52). Skiljedomsförfaranden får därför inte inledas efter att insolvensbeslutet har fattats. Pågående skiljedomsförfaranden får fortsätta tills en lagakraftvunnen skiljedom finns.

8.2 Gäldenärens rätt att väcka talan (artikel 54)

I lagen fastställs den rätt som gäldenären har att väcka talan i enlighet med sina befogenheter. Generellt sett har förvaltaren rätt att väcka talan av icke-personligt slag om gäldenären är föremål för sanering. Om gäldenären står under övervakning har han eller hon rätt att väcka talan med vederbörligt godkännande från förvaltaren om talan påverkar gäldenärens tillgångar. Om gäldenären står under övervakning och förvaltaren anser att en talan bör väckas med anledning av insolvensförfarandena och gäldenären inte gör detta, kan domaren ge förvaltaren tillstånd att göra det.

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

9.1 Borgenärernas deltagande i insolvensförfaranden

Borgenärerna kan inge en ansökan om insolvensförfaranden till domaren, och gäldenären kan bestrida denna. I så fall hålls en förhandling, och domaren tar ställning till ansökan genom ett särskilt uppsatt beslut. Om domaren inleder insolvensförfaranden kommer förfarandena att betraktas som "obligatoriska", vilket i regel innebär att gäldenären inte längre får förvalta och förfoga över sina tillgångar utan ersätts av förvaltaren.

När insolvensförfaranden inleds ska borgenärerna inge sina fordringar inom en månad från det att beslutet offentliggjorts i det officiella kungörelseorganet, och förvaltaren måste informera var och en av de borgenärer som anges i gäldenärens handlingar om deras ansvar att delge fordringarna. Denna period är densamma för borgenärer som har sin hemvist utomlands. Informationen måste vara skriftlig och riktas till förvaltaren. Vidare måste den innehålla information om fordran samt nödvändiga uppgifter om belopp, de datum då fordran uppstod och förföll till betalning, särdrag och förmodad rubricering. Om en särskild förmånsrätt hävdas måste även de tillgångar eller rättigheter som är föremål för betalning med tillhörande registreringsuppgifter anges. Styrkande handlingar måste också tillhandahållas. Informationen kan lämnas elektroniskt.

Förvaltaren måste besluta om huruvida respektive anspråk med tillhörande belopp ska tas med eller inte och om rubriceringen av dessa, i en borgenärsförteckning som ska inges tillsammans med rapporten. Borgenärer som är missnöjda med fordrans rubricering eller belopp eller som inte var delaktiga i denna kan bestrida rapporten inom tio dagar genom att ansöka om ett underordnat förfarande, vilket kommer att bli föremål för en dom från domaren. Innan rapporten inges (högst tio dagar dessförinnan) ska förvaltaren skicka ett elektroniskt meddelande till de borgenärer vars adress förvaltaren förfogar över, i vilket förvaltaren informerar dem om utkastet till borgenärsförteckning och inventarieförteckning. Missnöjda fordringsägare kan skriva till förvaltaren för att rätta till eventuella felaktigheter eller ge annan nödvändig information.

Borgenärerna deltar också i uppgörelse- och likvidationsfaserna. I uppgörelsefasen kan de inge ett förslag till uppgörelse, och de kan även ange att de går med på gäldenärens tidigare åtgärd. Borgenärerna ska i varje fall kallas till ett borgenärssammanträde där uppgörelsen diskuteras och en omröstning hålls om ett eventuellt godkännande. Detta förutsätter att en majoritet av borgenärerna närvarar, vilket anges i artikel 124 i insolvenslagen. Förfarandet kan också ske skriftligen när antalet borgenärer är fler än 300.

Vissa borgenärer får bestrida godkännandet av uppgörelsen (de som inte närvarade vid sammanträdet eller de som på oriktigt sätt har fråntagits sin rösträtt). Så snart uppgörelsen har godkänts får borgenärerna begära att den inte ska följas.

Under likvidationsfasen får borgenärerna lämna synpunkter på den likvidationsplan som förvaltaren presenterat och på slutrapporten, innan insolvensförfarandena förklaras avslutade.

Under rubriceringsfasen har borgenärerna status som parter och får lämna synpunkter på förvaltarens rapport och utlåtandet från den allmänna åklagarmyndigheten. De har dock ingen rätt att inge fristående fordringar avseende rubriceringen.

Avslutningsvis får borgenärerna även lämna synpunkter där de bestrider att insolvensförfarandena avslutats i vissa fall.

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

10.1 Avyttrande av tillgångar som ingår i insolvensboet i den inledande fasen

Eftersom insolvensförfaranden inte innebär att gäldenärens verksamhet stoppas får gäldenären, så snart insolvens förklarats föreliggande, fortsätta avyttra sina tillgångar i enlighet med den fastställda tillsynsåtgärden. Om gäldenären står under tillsyn måste han eller hon få förvaltarens godkännande eller samtycke, och om gäldenären är föremål för sanering blir förvaltaren ansvarig för avyttrandet av tillgångarna.

Tillgångarna får i princip inte avyttras eller intecknas utan domarens tillstånd innan åtgärden har godkänts eller likvidationsfasen inleds. Detta inbegriper inte följande: a) försäljning av tillgångar som förvaltaren anser vara nödvändiga för att säkerställa företagets bärkraft eller de kontanta medel som förfarandena kräver, b) försäljning av tillgångar som inte behövs för gäldenärens fortsatta verksamhet, med en försäkran om att priset till stor del överensstämmer med det värde som angetts för tillgången i inventarieförteckningen och c) avyttrande av tillgångar som verkligen behövs för gäldenärens fortsatta verksamhet.

I det senare fallet kan förvaltaren, om gäldenären inte stoppats från att förvalta och avyttra sina tillgångar, på förhand fastställa vilka åtgärder eller transaktioner rörande företagets verksamhet eller handel som gäldenären får genomföra själv, beroende på deras art och belopp. Gäldenären får även vidta sådana åtgärder från det att insolvensbeslutet fattas tills förvaltaren träder in i hans eller hennes ställe.

10.2 Avyttrande av tillgångar som ingår i insolvensboet vid likvidationsfasen

Likvidationsförfarandet består av två huvudfaser:

a) Hantering av likvidationsåtgärder enligt en plan som förvaltaren upprättat, vilken blir föremål för synpunkter från gäldenären, borgenärerna och arbetstagarföreträda samt för ett domstolsgodkännande. Syftet med lagen är att, där helst så är möjligt, säkra företaget, och därför finns särskilda bestämmelser om försäljning av produktionsenheter. Planen kan bestridas inför domaren, och likvidationsåtgärderna måste vidtas enligt bestämmelserna i planen. Om planen inte godtas tillämpas regler för fallissemang.

b) Betalning av borgenärer, med förbehållet att betalning kan börja ske även om likvidationsåtgärderna inte har upphört.

Det måste dock specificeras att inte alla likvidationsåtgärder vidtas i detta skede av förfarandet. Vissa tillgångar kan avyttras i den inledande fasen för andra syften än för att betala fordringsägarna, till exempel i följande fall: tillgångar som förfarandena omfattar kan reserveras med målet att upprätthålla gäldenärens ekonomiska verksamhet; fordringsägare med förmånsrätt på fartyg eller flygplan får separera dessa tillgångar från insolvensboet som en del av

de åtgärder som de har rätt till enligt särskild lagstiftning; det finns möjlighet att fortsätta verkställighetsförfaranden som inletts av enskilda borgenärer med förmånsrätt före insolvensförfarandena, liksom förvaltningsmässiga verkställighetsförfaranden om beslutet om kvarstad utfärdades före insolvensbeslutet. Försäljningen av tillgångar under likvidationsfasen sker i princip, med stor frihet, enligt bestämmelserna i den likvidationsplan som godkänts av domaren. Förvaltaren får också anlita ett företag som är specialiserat på att sälja vissa typer av tillgångar, vilket normalt sker på förvaltarens egen bekostnad. Den reform som gjordes genom lag 9/2015 av den 25 maj 2015 medförde tvingande bestämmelser, framför allt om tillgångar och rättigheter som omfattas av prioriterade fordringar. För aspekter som inte omfattas av planen tillämpas bestämmelserna om avyttring av tillgångar genom enskilda verkställighetsåtgärder i civilrättsliga förfaranden. I regel säljs tillgångarna via ett direktförsäljningssystem med vissa publicitetsgarantier beroende på vilken slags tillgång saken rör. *Datio in solutum* (ung. överlåtelse till betalning) avseende icke-offentliga borgenärer är också tillåtet.

I lagen fastställs särskilda regler för försäljning av produktionsenheter under insolvensförfarandenas samtliga faser (enligt principen om att säkra företaget). Dessa innebär att samtliga tillgångar kan överföras genom ett och samma försäljningsavtal och att det finns särskilda bestämmelser för överföring av skulderna avseende verksamheten ifråga.

Försäljning av produktionsenheter innebär i princip överföring av samtliga avtal som har en stark koppling till verksamheten. Det innebär dock inte att skulder som uppstått innan insolvensförfarandena inleddes övertas, förutom om köparna har koppling till gäldenären eller de arbetsrättsliga bestämmelserna om företagsöverlåtelser är tillämpliga. I sådana fall kan domaren ge köparen tillåtelse att inte överta sådana löne- eller ersättningsbelopp som ska betalas före avyttringen, utan att de ska betalas via lönegarantifonden (*Fondo de Garantía Salarial*). För att säkerställa företagets överlevnad kan den nya köparen och arbetstagarna komma överens om att de gemensamma arbetsvillkoren ska ändras.

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

Så snart insolvensförfaranden har inletts inkluderas samtliga borgenärens fordringar i gäldenärens skulder, oavsett om borgenärerna är oprioriterade eller prioriterade och oberoende av deras nationalitet och hemvist. Syftet med detta är, utifrån principerna om *par condicio creditorum* och förenlighet med aktieutdelningslagen (*ley del dividendo*), att alla fordringar ska behandlas på samma sätt i fråga om gäldenärens styrkta insolvens och avräkning av gäldenärens samtliga skulder (artiklarna 49 och 76).

Det finns en viktig initial skillnad mellan insolvensborgenärer och borgenärer som inte berörs av insolvensförfarandena: borgenärer till insolvensboet. Fordringar gentemot insolvensboet anges i artikel 84.2 i insolvenslagen i en begränsad förteckning, vilket innebär att de fordringar som inte anges i denna betraktas som insolvensfordringar. I princip och i de allra flesta fall är dessa fordringar som uppstår efter att insolvensbeslutet fattades, som ett resultat av förfarandena eller gäldenärens fortsatta verksamhet, eller fordringar som uppstår på grund av en utomobligatorisk skuld. Andra fall omfattas dock också, till exempel lönefordringar för de sista 30 dagarnas arbete före insolvensbeslutet och vars belopp inte är mer än två gånger högre än den garanterade minimilönen, samt underhållskrav från gäldenären eller de personer som han eller hon enligt lag är skyldig att ge underhåll till.

I andra fall uppstår fordringarna genom beslut som utfärdats under förfarandena, till exempel vid fastställandet av verkningarna av en återgångstalan eller till följd av ett upphävande av avtal.

Halva beloppet av fordringar till följd av nya kontanta intäkter vilka beviljats inom ramen för ett refinansieringsavtal, enligt villkoren i artikel 71a eller den fjärde tilläggsbestämmelsen, kan också betraktas som fordringar gentemot insolvensboet.

I likvidationsförfaranden även sådana fordringar som beviljats gäldenären inom ramen för en åtgärd och i enlighet med bestämmelserna i artikel 100.5 fordringar gentemot insolvensboet.

Fordringar gentemot insolvensboet är "förhandsavdragsberättigade", vilket innebär att de har företräde framför alla andra fordringar och att de inte påverkas av uppskov i fråga om periodiserad ränta.

Lönefordringar för de sista 30 dagarnas arbete måste betalas omedelbart. Övriga fordringar gentemot insolvensboet ska betalas på förfallodagen, men förvaltaren kan ändra denna regel om så krävs med anledning av insolvensförfarandena och om det finns tillräckliga tillgångar för att betala samtliga fordringar gentemot insolvensboet.

I lagen fastställs dock särskilda bestämmelser (artikel 176a) i fall där gäldenärens tillgångar inte förmodas vara tillräckliga för att betala fordringarna gentemot insolvensboet. I sådana fall måste insolvensförfarandena slutföras. Om förvaltaren förutser att så är fallet måste han eller hon informera domaren och börja betala fordringarna gentemot insolvensboet i enlighet med ett särskilt beslut, vilket anges i artikel 176a.2.

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

När insolvensförfaranden inleds ska borgenärerna inge sina fordringar inom en månad från det att beslutet offentliggjorts i det officiella kungörelseorganet, och förvaltaren måste informera var och en av de borgenärer som anges i gäldenärens handlingar om deras ansvar att delge fordringarna. Det finns inga bestämmelser om exakt hur detta ska ske. Tidsfristen är densamma för borgenärer som har sin hemvist utomlands, men bestämmelserna i artiklarna 53 och 55 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden är tillämpliga.

Fordran måste inges skriftligen och riktas till förvaltaren. Vidare måste den innehålla information om fordran samt nödvändiga uppgifter om belopp, de datum då fordran uppstod och förföll till betalning, särdrag och förmodad rubricering. Om en särskild förmånsrätt hävdas måste även de tillgångar eller rättigheter som är föremål för betalning med tillhörande registreringsuppgifter anges. Styrkande handlingar måste också tillhandahållas. Informationen kan lämnas elektroniskt.

Förvaltaren måste besluta om huruvida respektive anspråk med tillhörande belopp ska tas med eller inte och om rubriceringen av dessa, i en borgenärsförteckning som ska inges tillsammans med rapporten. Borgenärer som är missnöjda med fordrans rubricering eller belopp eller som inte var delaktiga i denna kan bestrida rapporten inom tio dagar genom att ansöka om ett underordnat förfarande, vilket kommer att bli föremål för en dom från domaren. Innan rapporten inges (högst tio dagar dessförinnan) ska förvaltaren skicka ett elektroniskt meddelande till de borgenärer vars adress förvaltaren förfogar över, i vilket förvaltaren informerar dem om utkastet till borgenärsförteckning och inventarieförteckning. Missnöjda fordringsägare kan skriva till förvaltaren för att rätta till eventuella felaktigheter eller ge annan nödvändig information.

Om borgenärerna inte inger sina fordringar i tid kan fordringarna fortfarande upptas på förteckningen av förvaltaren eller domaren när bestridanden av borgenärsförteckningen prövas, men de kommer dock att få en underordnad status. Sådana fordringar som avses i artikel 86.3, fordringar till följd av gäldenärens handlingar, fordringar i en verkställbar handling, pantfordringar i ett offentligt register, fordringar som upptagits på annat sätt i insolvensförfaranden eller i andra rättsliga förfaranden och fordringar som måste styrkas av offentliga myndigheter kommer inte att underordnas på dessa grunder och kommer att rubriceras i enlighet därmed.

Fordringar som inte ens uppfyller dessa kriterier för upptagande på förteckningen, eftersom de har delgetts efter att tidsfristen löpt ut, kan inte betalas alls under insolvensförfarandena.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioriteringsordningen för borgenärernas fordringar och rättigheter?

I lagen inordnas insolvensfordringar i tre kategorier (artikel 89): prioriterade, oprioriterade och efterställda. Prioriterade fordringar är i sin tur indelade i särskilda och allmänna fordringar och därefter under olika rubriker på det sätt som anges i den nya artikel 94.2. Rubriceringen av fordringar i insolvenslagen sker automatiskt. Kategorin oprioriterade fordringar omfattar alla fordringar som inte ingår i någon av de två andra kategorierna (prioriterade och efterställda fordringar).

A) Särskilt prioriterade fordringar (artikel 90):

1. Fordringar som säkrats med fastighetslån, företagsinteckning eller registrerad panträtt på de intecknade eller pantsatta tillgångarna eller rättigheterna.
 2. Fordringar som säkrats genom pantsatta intäkter från intecknad egendom.
 3. Lånefordringar på fasta tillgångar, inklusive arbetstagares fordringar på föremål som de tillverkat men som ägs eller innehas av gäldenären.
 4. Fordringar på betalning av finansiell leasing eller inköp som gjorts på avbetalning i fråga om lösa eller fasta tillgångar, till förmån för uthyrare eller säljare och, i tillämpliga fall, finansiärer, tillgångar som leasats eller sålts med återtagandeförbehåll, med ett förbud mot avyttring eller ett resolutionsvillkor vid utebliven betalning.
 5. Fordringar med garanterade säkerheter i räkenskaperna, i fråga om intecknad säkerhet.
 6. Fordringar med panträtt som fastställts i offentliga handlingar, i fråga om pantsatta tillgångar eller rättigheter som ägs av borgenären eller tredje part. När det gäller säkrade fordringar måste de endast ha angetts i ett officiellt och daterat dokument för att få företräde framför pantsatta tillgångar. Pant som säkerhet för framtida fordringar kommer endast att ge särskilt företräde åt fordringar som uppstår innan insolvensbeslutet fattas och sådana som uppstår efter detta om de återinsätts i enlighet med artikel 68 eller när panten tas med i ett offentligt register innan insolvensbeslutet fattas.
- Det särskilda företrädet kommer endast att påverka den del av fordran som inte överstiger värdet på den motsvarande garanti som tagits med i borgenärsförteckningen. Den del av fordran som överstiger det belopp som erkänts ha särskilt företräde kommer att rubriceras utifrån dess art.

B) Allmänt prioriterade fordringar (artikel 91):

1. Lönefordringar utan särskilt företräde, på ett belopp som man erhåller genom att tredubbla den garanterade minimilönen med antalet dagar med utestående lön; ersättning till följd av att ett avtal upphävts, till ett belopp som motsvarar lagstadgat minimibelopp beräknat utifrån högst tre gånger den garanterade minimilönen; ersättning till följd av arbetsolyckor och arbetssjukdomar, som uppstått innan insolvensbeslutet fattas.
2. Belopp motsvarande skatte- och socialförsäkringsavdrag som gäldenären enligt lag är skyldig att betala.
3. Fordringar från fysiska personer till följd av frilansarbete och från opphovsmän för beviljande av licenser för arbeten som omfattas av skydd av immateriella rättigheter, vilka uppstått inom de sex månader som föregick insolvensbeslutet.
4. Skattefordringar och andra offentligt rättsliga fordringar, samt socialförsäkringsfordringar som inte har något särskilt företräde. Denna förmånsrätt kan tillämpas på upp till 50 procent av skattemyndighetens respektive socialförsäkringssystemets totala fordringar.
5. Fordringar avseende privaträttsligt utomobligatoriskt ansvar.
6. Fordringar till följd av nya kontanta intäkter inom ramen för ett refinansieringsavtal som uppfyller kraven i artikel 71.6 och det belopp som inte betraktas som en fordran gentemot insolvensboet.
7. Upp till 50 procent av beloppet för fordringar från den borgenär som ansökte om insolvensförfarandena och vilka inte betraktas som efterställda.

C) Efterställda fordringar enligt artikel 92:

1. Förvaltaren tar med sådana fordringar som har delgetts sent i borgenärsförteckningen. Sådana fordringar som inte har delgetts, eller som har delgetts sent, tas med i förteckningen på grundval av senare meddelanden eller av domaren när han eller hon prövar bestridanden av förteckningen. Sådana fordringar som avses i artikel 86.3, fordringar till följd av gäldenärens handlingar, fordringar i en verkställbar handling, pantfordringar i ett offentligt register, fordringar som upptagits på annat sätt i insolvensförfaranden eller i andra rättsliga förfaranden och fordringar som måste styrkas av offentliga myndigheter kommer inte att underordnas på dessa grunder och kommer att rubriceras i enlighet därmed.
2. Fordringar som, till följd av ett avtal, är efterställda med hänsyn till alla övriga fordringar gentemot gäldenären.
3. Fordringar avseende tilläggssavgifter och ränta oavsett slag, inklusive dröjsmålsränta, förutom sådana som avser fordringar med säkerhet, och med en tillhörande garantibegränsning.
4. Fordringar avseende böter och liknande.
5. Fordringar från personer som har en sådan särskild relation till gäldenären som avses i påföljande artikel, förutom sådana som omfattas av artikel 91.1 om gäldenären är en fysisk person, och andra fordringar än sådana som har sin grund i lån eller liknande finansieringsavtal från sådana aktieägare som avses i artikel 93.2.1 och 93.2.3 vilka uppfyller villkoren för kapitalandel i nämnda artikel. Underhållskrav som uppstod och förföll till betalning innan insolvensbeslutet fattades omfattas inte av denna bestämmelse utan betraktas som oprioriterade fordringar.
6. Fordringar till följd av återgångstalan till förmån för en person som förklarats ha handlat i ond tro i den fråga som tvisten gäller.
7. Fordringar till följd av avtal med ömsesidiga förpliktelser i enlighet med artiklarna 61, 62, 68 och 69 om domaren, utifrån en rapport från förvaltaren, finner att borgenären upprepade gånger har hindrat fullföljandet av avtalet till nackdel för insolvensförfarandena.

13.1 Betalning av fordringar

Betalning av särskilt prioriterade fordringar görs mot de tillgångar och rättigheter som förfarandena omfattar, oavsett om de omfattas av individuella eller kollektiva verkställighetsåtgärder. Det finns särskilda bestämmelser för sådana fordringar, vilka innebär att förvaltaren får betala dem från insolvensboet utan att avyttra specifika tillgångar och på så sätt frigöra börda på fast egendom. Tillgångarna får också säljas med fortsatt panträtt och genom att köparen övertar gäldenärens skulder. Det finns särskilda bestämmelser i artikel 155 om försäljning av sådana tillgångar.

Allmänt prioriterade fordringar betalas i turordning och proportionellt inom respektive kategori. Därefter betalas oprioriterade fordringar, men domaren kan ändra betalningsbeslutet på förvaltarens begäran och på vissa villkor (artikel 157). Oprioriterade fordringar betalas proportionellt och i enlighet med likviditeten hos tillgångarna i insolvensboet.

Efterställda fordringar betalas sist och i den ordning som anges i artikel 92.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

14.1 Rekonstruktionsförfaranden

Rekonstruktionsförfaranden kan avse två olika situationer: ackord för att lösa insolvensförfaranden och en möjlighet för gäldenären att undvika insolvensförfaranden genom ett skuldomläggnings- eller skuldsaneringsavtal med sina borgenärer. Båda dessa situationer regleras i insolvenslagen.

A) Ackord

Efter insolvensförfarandets inledande fas, då de tillgångar och skulder som förfarandena omfattar har fastställts på ett slutgiltigt sätt, finns två möjliga lösningar: ackord eller likvidation. Ackord är att föredra, eftersom det i lagen fastställs att uppgörelsefasen alltid måste inledas om gäldenären inte har begärt likvidationsförfaranden.

Både gäldenären och de borgenärer som står för mer än femtedel av skulderna kan inge ett uppgörelseförslag så snart den inledande fasen har avslutats. Gäldenären får också inge ett tidigt uppgörelseförslag, men detta alternativ finns dock inte för vissa gäldenärer (gäldenärer som dömts för vissa brott och sådana som inte har iakttagit skyldigheten att lämna in sin årsredovisning).

Syftet med ett tidigt uppgörelseförslag är att gäldenären och borgenärerna snabbt ska nå en lösning utan att behöva gå igenom insolvensförfarandenas samtliga faser. För att förslaget ska kunna prövas måste det ha undertecknats av en viss andel borgenärer. Så snart förslaget inges måste det bedömas av förvaltaren, varpå det kan undertecknas av övriga borgenärer. Om majoritetskravet uppfylls kommer domaren att utfärda en dom om godkännande av den presenterade uppgörelsen.

Uppgörelsefasen inleds normalt med ett domstolsbeslut genom vilket den inledande fasen avslutas. I beslutet anger domaren ett datum för borgenrössammanträdet, men om antalet borgenärer är fler än 300 kan förhandlet ske skriftligen. Från och med detta inleds en tidsfrist inom vilken gäldenären och borgenärerna ska inge sina uppgörelseförslag, som måste innehålla vissa grundläggande saker. Om de uppfyller samtliga villkor godtar domaren förslagen, som då kommer att skickas till förvaltaren för bedömning.

Borgenrössammanträdet kommer att ledas av domaren, och för att sammankallandet ska anses ha gått rätt till måste borgenärerna till mer än hälften av de oprioriterade fordringarna infinna sig. Gäldenären och förvaltaren måste närvara. Vid sammanträdet hålls diskussioner och omröstningar om uppgörelseförslagen. För att godkännas måste de erhålla en sådan majoritet som avses i artikel 124 i lagen, beroende på deras innehåll. Därefter utfärdar domaren ett beslut om godkännande av det förslag som antogs vid sammanträdet. Dessförinnan kan förslaget bestridas av förvaltaren och de borgenärer som inte närvarade eller som framtogs sina rättigheter.

Åtgärden träder i kraft den dag då godkännandebeslutet antas. Från och med denna tidpunkt slutförs insolvensförfarandena som då ersätts med de som fastställts enligt uppgörelsen. Förvaltarens roll upphör också. Uppgörelsen är bindande för gäldenären och de oprioriterade och underordnade borgenärerna, liksom för de prioriterade borgenärer som röstade för uppgörelsen. Den kan också vara bindande för de prioriterade borgenärerna beroende på den majoritet som nåddes vid godkännandet. Så snart uppgörelsen har genomförts kungör domaren detta, varpå han eller hon beslutar att insolvensförfarandena ska slutföras.

Om uppgörelsen inte respekteras kan samtliga borgenärer begära en talan om ogiltigförklaring från domaren.

B) Skuldomläggning genom refinansieringsavtal för att undvika insolvensförfaranden

Sedan insolvenslagen offentliggjordes har man kunnat konstatera att insolvensförfaranden inte är tillräckligt för att åstadkomma fortsatt näringsverksamhet utifrån den överenskomna lösningen. I kommissionens rekommendation av den 12 mars 2014 om en ny strategi för att hantera konkurs och insolvens uppmanades därför medlemsstaterna att vidta åtgärder för att undvika insolvensförfaranden via refinansieringsavtal mellan gäldenären och borgenärerna. Genom de allra senaste ändringarna av insolvenslagen införde den spanska lagstiftaren fyra typer av åtgärder i detta avseende: a) upprättande av ett förhandskommunikationssystem för att gäldenären ska informera domaren i handelsdomstolen om att förhandlingar har inletts med borgenärerna för att nå ett refinansieringsavtal, vilket upphäver skyldigheten att ansöka om insolvensförfaranden och möjliggör inställande av enskilda verkställighetsåtgärder i vissa fall och under en viss tid; b) införande av skyddsmekanismer för att säkra refinansieringsavtal mot återgångstalan; c) inrättande av ett officiellt godkännandeförfarande för refinansieringsavtal för att stärka deras verkningar; d) införande av stimulansåtgärder för att omvandla skulder till eget kapital. I detta avsnitt behandlas särskilt bestämmelserna om domstolars godkännande av refinansieringsavtal, vilka finns i den fjärde tilläggsbestämmelsen till insolvenslagen.

Domstolen kan godkänna refinansieringsavtal som undertecknats av borgenärer som står för minst 51 procent av de finansiella skulderna. I lagen fastställs särskilda bestämmelser om beräkning av den procentuella andelen av finansiella skulder och om syndikerade lån.

Processen innefattar att gäldenären eller borgenärerna ska inge en ansökan tillsammans med ett intyg från revisorn där det bekräftas att majoritetskravet gällande borgenärernas deltagande i respektive fall uppfylls, i överensstämmelse med den begärda skyddsnivån, med minst 51 procent av de ekonomiska skulderna. Domaren prövar ansökan, och om ansökan godtas utfärdar han eller hon ett beslut om vilandeförklaring av de enskilda verkställighetsåtgärderna under godkännandeförfarandet.

Så snart godkännandebeslutet har offentliggjorts inleds en 15 dagar lång period under vilken misstycande finansiella borgenärer kan bestrida beslutet. De enda grunderna för bestridande är antingen att de formella kraven inte har följts eller att den uppoffring som krävs är oproportionerlig. Bestridanden behandlas inom ramen för ett underordnat förfarande som gäldenären och övriga borgenärer som är parter i avtalet deltar i. Det beslut som fattas är slutgiltigt. När det gäller verkningarna av det domstolsgodkända avtalet, vilka gäller från och med den dag då beslutet offentliggörs i det officiella kungörelseorganet, anges det dessutom uttryckligen att domaren kan besluta om upphävande av all kvarstad som belagts via enskilda verkställighetsförfaranden på de skulder som refinansieringsavtalet omfattar.

Verkningarna av ett domstolsgodkännande innebär inte bara att man utsträcker verkningarna av den överenskomna utsträckningen, genom att göra avkall på principen om ett avtals relativa verkan. Den allmänna verkan är att skydda mot återgångstalan. Om verkningarna kan uträckas till att omfatta misstycande borgenärer beror på hur stor procentuell andel som har gett sitt godkännande. I enlighet därmed a) upphävs skyddet för borgenärer med säkerhet och b) avtalets verkningar anpassas utifrån den majoritet som erhållits vid godkännandet och beroende på huruvida fordran faktiskt omfattas av säkerheten.

Borgenärer med finansiella fordringar som inte har undertecknat avtalet men som påverkas av domstolens godkännande bibehåller sina rättigheter gentemot de solidariskt förpliktade medgäldenärerna och gentemot borgensmän eller garantier, som inte får åberopa att refinansieringsavtalet eller domstolsgodkännandets verkningar ska godtas. När det gäller finansiella borgenärer som har undertecknat avtalet kommer upprätthållandet av verkningarna för borgensmän eller garantier vara beroende av vad som överenskommit, inom ramen för deras rättsliga förhållanden.

Samtliga borgenärer får, oavsett om de har undertecknat avtalet eller inte, begära en talan om ogiltigförklaring hos den domare som godkände avtalet, inom ramen för ett underordnat insolvensförfarande. Domen kan inte överklagas. Om avtalet ogiltigförklaras får borgenärerna begära insolvensförfaranden eller inleda enskilda verkställighetsförfaranden.

Om säkerhetsrätter verkställs på fordringar som påverkas av avtalet, och om inget annat överenskommit, får borgenären ta de erhållna beloppen i besittning på vissa villkor.

14.2 Befrielse från obetalda fordringar för gäldenärer som är fysiska personer

Genom lag 25/2015 av den 28 juli 2015 infördes verktyget "andra chansen" i insolvenslagen, i den nya artikel 178a.

Enligt denna bestämmelse undantas fysiska personer från den allmänna regeln i artikel 178.2, som innebär att gäldenärer som är fysiska personer ansvarar för att betala de kvarstående fordringarna, om insolvensförfaranden har avslutats till följd av likvidation eller otillräckliga tillgångar i förfarandena.

För att få utnyttja detta undantag måste gäldenären ha handlat i god tro, vilket innebär att följande krav måste vara uppfyllda:

1. Att insolvensen inte anses vara självförvålad.
2. Att gäldenären inte har blivit föremål för en lagkraftvunnen dom om egendomsbrott, bedrägeri eller ekonomisk brottslighet, förfalskning, brott mot skatte- och socialförsäkringssystemet eller mot arbetstagares rättigheter under de tio år som föregick insolvensbeslutet.
3. Att gäldenären har nått eller försökt nå förlikning utanför domstol för att uppfylla kraven i artikel 231.
4. Att gäldenären har betalat fordringarna gentemot insolvensboet och de prioriterade insolvensfordringarna fullt ut och, om gäldenären inte har försökt nå föregående förlikning utanför domstol, minst 25 procent av beloppet av oprioriterade insolvensfordringar.
5. Att gäldenären som alternativ till föregående punkt
 - i) godtar en betalningsplan,
 - ii) har fullgjort sina skyldigheter att samarbeta med domaren och förvaltaren,
 - iii) inte har utnyttjat detta undantag de senaste tio åren,
 - iv) inte har avböjt ett arbetserbjudande som stämmer överens med hans eller hennes kompetens fyra år innan insolvensbeslutet fattades,

v) uttryckligen godtar, i sin ansökan om befrielse från obetalda fordringar, att beviljandet av undantaget kommer att förtecknas i särskilt avsnitt i det offentliga insolvensregistret under fem års tid.

Beviljandet av detta undantag förutsätter att förfaranden inleds på gäldenärens begäran och att förvaltaren och de borgenärer som ingår i kärandesidan deltar i dessa. Gäldenären måste inge en betalningsplan för de fordringar som inte omfattas av undantaget, vilka måste betalas inom högst fem år.

Så snart den fastställda tidsperioden för genomförandet av betalningsplanen har löpt ut, utan att undantaget har återkallats, utfärdar insolvensdomaren på gäldenärens begäran ett beslut om beviljande av ett slutgiltigt undantag för fordringar som inte betalats under insolvensförfarandena. Domaren får också, beroende på omständigheterna i ärendet och efter att ha hört borgenärerna, besluta om en slutgiltig befrielse från obetalda fordringar för gäldenärer som inte har följt betalningsplanen fullt ut men som har anslagit minst hälften av sina erhållna (och utmätningsbara) intäkter under de fem år som gått sedan det preliminära undantaget beviljades. I annat fall gäller en fjärdedel av denna inkomst om gäldenären uppfyller de krav som anges i lagstiftningen om skydd för gäldenärer som saknar medel, med hänsyn tagen till familjens inkomst och särskilt svåra familjeförhållanden.

Alla oprioriterade och efterställda fordringar som inte har betalats den dag då insolvensförfarandena slutförs kommer att omfattas av undantaget, bortsett från offentligrättsliga fordringar och underhållskrav. När det gäller särskilt prioriterade fordringar kommer det att påverka den del av sådana fordringar som inte skulle kunna betalas genom verkställighet av säkerheten.

Undantaget kan återkallas på insolvensborgenärens begäran om det, högst fem år efter beviljandet, bevisas att gäldenären har dold inkomst eller dolda tillgångar eller rättigheter.

Återkallande kan också begäras i följande fall inom den tid då betalningsplanen ska följas: a) gäldenären befinner sig i någon sådan situation som, enligt bestämmelserna i artikel 178a.3, gör att en befrielse från obetalda fordringar inte kan beviljas, b) skyldigheten att, där så är tillämpligt, betala andra skulder än de som befrielsen omfattar fullgörs inte enligt betalningsplanen eller c) gäldenärens ekonomiska situation förbättras väsentligt på grund av arv, legat eller gåva eller penning- eller hasardspel så att gäldenären skulle kunna betala alla utestående skulder utan men för hans eller hennes underhållsskyldighet.

Om domaren begär att undantaget ska återkallas ska borgenärerna fullt ut återta sin rätt att väcka talan mot gäldenären för att verkställa fordringar som ännu inte betalats när insolvensförfarandena slutförs.

14.3 Avslutande av insolvensförfaranden

Grunderna för avslutande av insolvensförfaranden anges i artikel 176 i insolvenslagen. I huvudsak avslutas insolvensförfaranden på följande grunder:

a) Insolvensbeslutet återkallas av provinsdomstolen (*Audiencia Provincial*).

b) Åtgärden förklaras ha efterlevts.

c) Det styrks att de tillgångar som förfarandena omfattar är otillräckliga för att betala fordringarna gentemot insolvensboet.

d) Det styrks att alla erkända fordringar har betalats eller att borgenärernas krav har tillgodosetts fullt ut på annat sätt.

e) Samtliga borgenärer lämnar eller drar sig tillbaka från förfarandena, så snart den inledande fasen har slutförts.

Avslutandet måste godkännas av domaren, och de berörda parterna kan bestrida detta genom ett visst förfarande. Lagen innehåller särskilda bestämmelser om insolvensförfaranden som avslutas eftersom gäldenärens tillgångar är otillräckliga för att betala fordringarna gentemot insolvensboet. Detta kan styrkas genom gäldenärens egen ansökan om förfaranden, eftersom domaren då utfärdar och avslutar insolvensförfarandena genom samma beslut och vid samma tidpunkt.

När insolvensförfarandena förklaras avslutade upphör alla begränsningar av gäldenärens befogenheter. Om gäldenären är en fysisk person innehåller lagen särskilda bestämmelser om att gäldenären kan befrias från betalning av fordringar som inte betalats under insolvensförfarandena. Kraven för detta undantag fastställs i artikel 178a. Gäldenären måste ha handlat i god tro och måste uppfylla vissa krav. Gäldenären måste själv ansöka om detta undantag, och såväl förvaltaren som borgenärerna får framföra klagomål. Undantaget kan återkallas i vissa fall, till exempel om gäldenärens ekonomiska situation förbättras eller om han eller hon inte följer betalningsplanen för att betala de skulder som inte omfattas av undantaget.

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

Juridiska personer förlorar sin rättskapacitet om insolvensförfaranden rörande dem avslutas på grund av likvidation.

Om förfarandena avslutas eftersom uppgörelsen har fullföljts får borgenärerna sina fordringar betalda enligt vad som överenskommit inom uppgörelsen.

Prioriterade fordringsägare som inte har undertecknat ackordet får fortsätta eller inleda enskilda verkställighetsförfaranden på vissa villkor.

Under genomförandet av ackordet kan gäldenären även förlora sin rättskapacitet genom en strukturell förändring, som leder till att ett nytt eller ett övertagande företag tar över skulderna.

Om gäldenärerna är fysiska personer innebär ett slutförande av insolvensförfaranden på grund av likvidation eller otillräckliga tillgångar att borgenärerna kan vidta enskilda verkställighetsåtgärder gentemot gäldenären, om han eller hon inte har befriats från betalning av obetalda fordringar i enlighet med artikel 178a.

15.1 Återinledande av insolvensförfaranden

Om ett insolvensbeslut fattas avseende en gäldenär som är en fysisk person inom fem år efter att det tidigare insolvensförfarandet avslutats till följd av likvidation eller otillräckliga tillgångar, betraktas detta som att det tidigare förfarandet inleds på nytt.

Om gäldenärerna är juridiska personer kommer samma domstol som skötte det första förfarandet att begära att de insolvensförfaranden som avslutades på grund av likvidation eller otillräckliga tillgångar ska inledas på nytt. Sådana förfaranden kommer enbart att avse likvidation av tillgångar och rättigheter som uppstått efter avslutandet.

Inom ett år efter att beslut fattats om att avsluta insolvensförfarandena på grund av otillräckliga tillgångar kan borgenärerna ansöka om att förfarandena ska återinledas i återbetalningssyfte. Borgenärerna ska ange vilka åtgärder som ska vidtas eller tillhandahålla skriftliga relevanta fakta som skulle kunna leda till att insolvensen betraktas som självförvållad, förutom om en dom utfärdats om en sådan rubricering i de avslutade insolvensförfarandena.

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

Enligt artikel 84.2.2 i insolvenslagen utgör alla rättegångskostnader som är nödvändiga för att ansöka om och genomföra insolvensförfaranden fordringar gentemot insolvensboet. Detta innebär framför allt fordringar till följd av rättegångskostnader som krävs för att ansöka om och besluta om insolvensförfaranden, antagande av säkerhetsåtgärder, offentliggörande av beslut enligt denna lag samt gäldenärens och förvaltarens närvaro och ombud under hela insolvensförfarandena samt de underordnade förfarandena, när sådana måste delta enligt lag eller om detta gynnar insolvensboet, tills uppgörelsen träder i kraft eller, i annat fall, tills insolvensförfarandena har avslutats. Detta är inte tillämpligt på fordringar till följd av överklaganden av domstolens beslut om de avvisats helt eller delvis med ett uttryckligt beslut om att kostnaderna ska betalas.

Fordringar gentemot insolvensboet utgörs enligt artikel 84.2.3 även av rättegångskostnader till följd av att gäldenären, förvaltaren eller de legitima borgenärerna ska närvara eller vara företrädare vid sådana förfaranden som, med anledning av insolvensboet, fortsätter eller inleds enligt bestämmelserna i nämnda lag. Undantag görs dock vid bestämmelser gällande ärenden om återkallande, godkännande, förlikning eller som särskilt gäller gäldenärens rätt att försvara sig. Vidare avses endast rättegångskostnader upp till de kvantitativa begränsningar som fastställs i nämnda artikel, i tillämpliga fall.

Om insolvensförfaranden avslutas eftersom det finns otillräckliga tillgångar i insolvensboet betalas fordringar avseende rättegångskostnader före övriga fordringar gentemot insolvensboet, med undantag för arbetstagares fordringar och underhållskrav (artikel 176a.2).

Förvaltarens avgifter utgör fordringar gentemot insolvensboet och fastställs av domaren utifrån en arvodestaxa som godkänts enligt lag. För närvarande tillämpas fortfarande den arvodestaxa som antogs genom kungligt dekret 1860/2004 av den 6 september 2004. I artikel 34 fastställs särskilda bestämmelser om avgifternas fastställande och verkan.

Enligt lagen får delegerade assistenter utses för att hjälpa förvaltaren, och arvoden till dessa fastställs i denna lag.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

Återgångstalan i insolvensförfaranden regleras i artiklarna 71–73 i insolvenslagen. Dessa bestämmelser har ändrats successivt, framför allt när det gäller de *skyddsmekanismer* som kan tillämpas i refinansieringsavtal.

I artikel 71 föreskrivs ett rättsligt system för återbetalning, vilket baseras på en allmän bestämmelse om att alla åtgärder som gäldenären vidtar och som inverkar menligt på de tillgångar som förfarandena omfattar betraktas som återkalleliga, oavsett om avsikten var att vilseleda eller inte. För att säkra verkningarna av en återkallelse fastställs en viss tidsperiod: två år innan insolvensbeslutet fattades.

A) Återkallelsetid

I lagen fastställs en specifik återkallelsetid: inom två år från det att insolvensbeslutet fattades.

B) Begreppet "förmögenhetsskada"

De åtgärder som gäldenären har vidtagit under den "kritiska perioden" är återkalleliga om de inverkar menligt på de tillgångar som förfarandena omfattar. Förmögenhetsskada måste styrkas på tillfredsställande sätt av den part som inger klagomålet. Med tanke på de problem som vanligtvis uppstår när det gäller att styrka skadliga åtgärder innebär insolvenslagen att det blir lättare att väcka talan genom att en rad presumtioner fastställs. Liksom i andra delar av lagen kan presumtionerna vara icke motbevisbara eller motbevisbara. Därmed kan följande konstateras: a) Förmögenhetsskada antas vara icke motbevisbar i två fall: i) när det rör sig om fritt förfogande över tillgångar, förutom gåvor avsedda för användning och ii) när det rör sig om betalning och andra åtgärder för fullgörande av förpliktelser som skulle ha fullgjorts innan insolvensbeslutet fattades, om de inte har garanterats genom säkerhet, då presumtionen innebär att bevis på motsatsen får inges. b) Förmögenhetsskada antas vara motbevisbar i tre fall: i) vid avyttrande av tillgångar mot betalning till personer som har en särskild koppling till insolvensgäldenären, ii) vid inrättande av säkerheter i egendomen till förmån för befintliga förpliktelser eller nya förpliktelser som införts för att ersätta de förnämnda och iii) vid betalning eller andra åtgärder för fullgörande av förpliktelser som garanterats genom säkerhet och som skulle ha fullgjorts innan insolvensbeslutet fattades.

C) Förfarande

Förvaltaren har rättsliga befogenheter att väcka återgångstalan i insolvensförfaranden. För att skydda borgenärer mot inaktivitet från förvaltarnas sida finns det dock enligt lag underordnade eller andra gradens rättsliga befogenheter för borgenärer som skriftligen har begärt att förvaltaren ska väcka en återgångstalan och förvaltaren inte har gjort detta inom två månaders tid. I lagen finns bestämmelser som syftar till att säkerställa att förvaltarna effektivt ser till att ingen avyttring sker av de tillgångar som förfarandena omfattar. Vid en talan som väcks mot refinansieringsavtal är det bara förvaltaren som har rättsliga befogenheter, och inga underordnade befogenheter ges.

Som ett skydd för refinansieringsavtal finns särskilda bestämmelser till följd av nyliga ändringar i lagstiftningen, i vilka det fastställs skyddsmekanismer som gör att sådana avtal (som godkänts på vissa villkor) inte kan bli föremål för en återgångstalan (artikel 71a).

Senaste uppdatering: 29/03/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.